

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

I. ÚS 114/2021-75

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Rastislava Kaššáka a sudcov Jany Baricovej a Miloša Maďara (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] a **maloletého** [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného matkou [REDAKOVANÉ] ako zákonnou zástupkyňou, oboch zastúpených advokátom JUDr. Petrom Konvičným, Rázusova 1, Košice, proti postupu Okresného súdu Bratislava III v konaní vedenom pod sp. zn. 37 Em 7/2018 takto

rozhodol:

1. Postupom Okresného súdu Bratislava III v konaní vedenom pod sp. zn. 37 Em 7/2018 **boli porušené** základné právo sťažovateľky [REDAKOVANÉ] na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, právo na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a základné právo na rodinný a súkromný život podľa čl. 19 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky.
2. Postupom Okresného súdu Bratislava III v konaní vedenom pod sp. zn. 37 Em 7/2018 **boli porušené** základné právo sťažovateľa **maloletého** [REDAKOVANÉ] na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a podľa čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd, právo na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, jeho základné právo na rodinný a súkromný život podľa čl. 19 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, právo na rešpektovanie súkromného a rodinného života podľa čl. 8 ods. 1 a 2 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, jeho základné právo na rodičovskú výchovu a starostlivosť podľa čl. 41 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky a právo na starostlivosť rodičov podľa čl. 7 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa.
3. Okresnému súdu Bratislava III **prikazuje**, aby v konaní vedenom pod sp. zn. 37 Em 7/2018 konal bez zbytočných prietáhov.

4. Okresný súd Bratislava III **je povinný** zaplatiť sťažovateľke [REDAKOVANÉ] primerané finančné zadostučinenie **7 500 eur**, a to do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

5. Okresný súd Bratislava III **je povinný** zaplatiť sťažovateľovi maloletému [REDAKOVANÉ] do rúk jeho zákonnej zástupkyne [REDAKOVANÉ] primerané finančné zadostučinenie **7 500 eur**, a to do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

6. Okresný súd Bratislava III **je povinný** nahradiť sťažovateľom trovy konania **942,52 eur** a zaplatiť ich právnomu zástupcovi sťažovateľov do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

7. Vo zvyšnej časti ústavným sťažnosťami **nevyhovuje**.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavné sťažnosti sťažovateľov a skutkový stav veci

1. Sťažovateľka ústavnou sťažnosťou doručenu 31. augusta 2020 namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 19 ods. 2, čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Bratislava III (ďalej aj „okresný súd“ alebo „súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 37 Em 7/2018. Dňa 30. októbra 2020, 25. novembra 2020, 8. februára 2021, 24. marca 2021, 24. mája 2021 a 11. júna 2021 boli ústavnému súdu doručené doplnenia ústavnej sťažnosti sťažovateľky.

2. Maloletý sťažovateľ zastúpený sťažovateľkou ako jeho zákonnou zástupkyňou sa ústavnou sťažnosťou doručenu 27. novembra 2020 domáha vyslovenia porušenia svojich základných práv podľa čl. 19 ods. 2, čl. 41 ods. 4, čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 ústavy, základného práva podľa čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“), práv podľa čl. 6 ods. 1 a čl. 8 ods. 1 a 2 dohovoru a práva podľa čl. 7 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa postupom okresného súdu v napadnutom konaní. Dňa 8. februára 2021 a 24. marca 2021 boli ústavnému súdu doručené doplnenia ústavnej sťažnosti sťažovateľa.

3. Ústavný súd uznesením č. k. I. ÚS 114/2021-36 z 23. marca 2021 v záujme hospodárnosti konania spojil ústavné sťažnosti sťažovateľov podľa § 62 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) v spojení s § 166 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) na spoločné konanie a prijal ich podľa § 56 ods. 5 zákona o ústavnom súde v celom rozsahu na ďalšie konanie.

4. Z ústavných sťažností, ich príloh, doplnení a pripojeného spisu okresného súdu vyplýva, že sťažovateľka ako oprávnená podala 26. novembra 2018 okresnému súdu návrh na výkon rozhodnutia – uznesenia okresného súdu č. k. 39 P 250/2018 z 9. októbra 2018 (ďalej aj „exekučný titul“), ktoré nadobudlo vykonateľnosť 7. novembra 2018 a ktorým bolo nariadené neodkladné opatrenie upravujúce styk sťažovateľky ako matky sťažovateľa s jej maloletým dieťaťom, keďže

otec maloletého nerešpektoval právoplatné rozhodnutie okresného súdu a odmietal umožniť sťažovateľke akýkoľvek osobný, ba aj telefonický kontakt s jej synom. Konanie je okresným súdom vedené pod sp. zn. 37 Em 7/2018 a jeho účastníkom je v súlade s § 372 Civilného mimosporového poriadku (ďalej aj „CMP“) aj maloletý sťažovateľ.

5. Podstatou oboch ústavných sťažností podaných matkou a jej maloletým synom je námietka neprimeranej dĺžky napadnutého konania v súvislosti s neefektívnym postupom, resp. nečinnosťou okresného súdu v predmetnom konaní. Podľa názoru sťažovateľov v konaní dochádza k zjavným priet'ahom, a tým aj k priamemu zásahu do ich práva na rešpektovanie súkromného a rodinného života, keďže sťažovateľke je znemožňované stýkať sa s jej maloletým synom a podieľať sa ako rodič na jeho výchove a zároveň sťažovateľovi je upierané právo na rodičovskú výchovu a starostlivosť zo strany matky, čím v konečnom dôsledku dochádza aj k porušeniu zásady *denegatio iustitiae*.

6. Sťažovatelia zhodne navrhujú, aby ústavný súd nálezom vyslovil porušenie ich v bode 1, resp. bode 2 označených základných práv postupom okresného súdu v napadnutom konaní, aby prikázal okresnému súdu bezodkladne konať v napadnutom konaní, priznal im finančné zadosťučinenie v sume 20 000 eur každému a náhradu trov právneho zastúpenia.

7. Ústavnému súdu je z vlastnej rozhodovacej činnosti známe, že sťažovateľka už ústavnou sťažnosťou doručenou 21. augusta 2019 namietala porušenia jej základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v napadnutom konaní, pričom táto jej predchádzajúca sťažnosť bola odmietnutá uznesením č. k. II. ÚS 13/2020-18 zo 16. januára 2020 z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

II.

Argumentácia sťažovateľov

8. Proti postupu okresného súdu v napadnutom konaní podali sťažovatelia ústavné sťažnosti, v ktorých argumentujú:

a) okresný súd do podania ústavných sťažností nevydal uznesenie, ktorým by nariadil výkon rozhodnutia, nevyzval otca maloletého na dobrovoľné plnenie právoplatného súdneho rozhodnutia ani nepristúpil k uloženiu prípadnej pokuty, čo len dokazuje, že okresný súd pristupuje k obštrukciám zo strany otca „benevolentne“,

b) vo veci sa konalo až po takmer dvoch rokoch od podania návrhu len jedno pojednávanie, kde dokazovanie ani nebolo vykonané, pričom okresný súd len opätovne nariadil neodkladné opatrenie, ktorým uložil rodičom maloletého povinnosť podrobiť sa odbornému psychologickému poradenstvu, a to aj napriek tomu, že predchádzajúce neodkladné opatrenie nespĺnilo požadovaný účel,

c) okresný súd ústavne neakceptovateľným postupom zapríčiňuje neprípustnú situáciu, že napriek existencii právoplatného a vykonateľného súdneho rozhodnutia je im znemožnený akýkoľvek vzájomný kontakt,

d) ide o konanie vo veci starostlivosti o maloleté dieťa, ktoré si vyžaduje výnimočnú rýchlosť konania, pretože je aj v záujme právnej istoty maloletého, aby sa výkon rozhodnutia bez vážneho

dôvodu neodkladal, keďže samotným plynutím času dochádza k strate kontaktu a neprípustnému odcudzeniu maloletého od matky, čo robí prípadný výkon rozhodnutia zložitejším.

III.

Vyjadrenie okresného súdu a replika sťažovateľov

III.1. Vyjadrenie okresného súdu:

9. Okresný súd vo svojom vyjadrení k ústavnej sťažnosti uviedol, že pôvodne bola vec pridelená inej zákonnej sudkyňi, ktorá 28. mája 2020 namietla svoju zaujatosť, predložila spis na rozhodnutie predsedovi okresného súdu v zmysle § 50 CSP a bola z konania vylúčená. Ďalej okresný súd oboznámil podrobnú chronológiu napadnutého konania a doplnil, že v konaní vedenom okresným súdom pod sp. zn. 37 P 32/2021 bolo na návrh otca maloletého prvým výrokom uznesenia z 21. apríla 2021 zrušené neodkladné opatrenie – uznesenie okresného súdu č. k. 39 P 250/2018 z 9. októbra 2018 (exekučný titul), výkonu ktorého sa sťažovateľka domáha v napadnutom konaní. V závere svojho vyjadrenia poukázal na nadmerné množstvo vecí, ktoré bolo zákonnej sudkyňi pridelené a ktoré musí vybavovať.

III.2. Replika sťažovateľov:

10. Sťažovatelia vo svojej replike okrem iného uvádzajú, že zo samotného vyjadrenia okresného súdu nevyplýva, že by popieral ich tvrdenia uvedené v ústavných sťažnostiach, že postupom okresného súdu v napadnutom konaní došlo k porušeniu špecifikovaných základných práv podľa ústavy, listiny, dohovoru a Dohovoru o právach dieťaťa.

11. Vo vzťahu k uvedenému prehľadu úkonov sťažovatelia poukazujú na tú skutočnosť, že ide iba o úkony účastníkov konania, ktoré nemožno považovať za úkony vykonané okresným súdom, i na to, že mnohé z podaní otca maloletého neboli matke maloletého v rozhodnom čase vôbec doručené. K hromadnému doručovaniu podaní došlo až 25. novembra 2020.

12. Sťažovatelia zároveň predkladajú ústavnému súdu kópiu odvolania smerujúceho proti prvému výroku uznesenia č. k. 37 P 32/2021 z 21. apríla 2021 s argumentáciou, že okresný súd sa uvedeným postupom snaží zastaviť konanie, aby nedochádzalo k ďalším priesťahom.

13. V závere svojho vyjadrenia sťažovatelia, poukazujúc na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ako aj na neprimeranú dĺžku napadnutého konania trvajú na tom, aby ústavný súd rozhodol tak, ako to žiadajú v petite ústavných sťažností.

14. Ústavný súd v tejto veci upustil od ústneho pojednávania, pretože na základe podaní účastníkov konania a spisu predloženého ústavnému súdu je zrejmé, že od ústneho pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci (§ 58 ods. 3 zákona o ústavnom súde).

IV.

Posúdenie dôvodnosti ústavnej sťažnosti

15. Podstata námietok sťažovateľov v súvislosti s namietaným porušením ich základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priesťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (maloletý sťažovateľ namieta aj porušenie práva podľa čl. 38 ods. 2 listiny) a práva na prejednanie ich záležitosti

v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru je založená na tvrdení, že okresný súd svojou nečinnosťou, resp. neefektívnou činnosťou v konaní vedenom pod sp. zn. 37 Em 7/2018, ktorého predmetom je výkon neodkladného opatrenia upravujúceho styk matky s maloletým dieťaťom, spôsobuje zbytočné prietahy a v dôsledku toho dochádza aj k porušeniu práva sťažovateľov na súkromný a rodinný život podľa čl. 19 ods. 2 ústavy.

16. Maloletý sťažovateľ okrem toho namieta aj porušenie práva na rešpektovanie súkromného a rodinného života podľa čl. 8 ods. 1 a 2 dohovoru, ako aj práva na rodičovskú výchovu a starostlivosť podľa čl. 41 ods. 4 ústavy a podľa čl. 7 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa, keďže v súvislosti s prietahmi v napadnutom konaní je mu dlhodobu odopieraná starostlivosť zo strany matky, čím v konečnom dôsledku dochádza vo vzťahu k obom sťažovateľom aj k porušeniu zásady *denegatio iustitiae*, a teda k porušeniu ich základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

IV.1. Priebeh napadnutého konania

17. Ústavný súd z predloženého spisu okresného súdu vedeného pod sp. zn. 37 Em 7/2018, z prehľadu úkonov, ktorý vo svojom vyjadrení uviedol okresný súd, ako aj z doplnenia informácií zo strany sťažovateľov a zo strany okresného súdu zistil, že vo veci bolo až dosiaľ vo vzťahu k predmetu ústavnej sťažnosti vykonaných len niekoľko pre jej posúdenie relevantných procesných úkonov.

18. Na základe návrhu sťažovateľky ako oprávnenej, ktorý bol okresnému súdu doručený 26. novembra 2018, na výkon neodkladného opatrenia o úprave jej styku s maloletým okresný súd ustanovil 9. januára 2019 maloletému dieťaťu (sťažovateľovi) kolízneho opatrovníka a zároveň predmetný návrh zaslal otcovi maloletého ako povinnému, aby sa k nemu v lehote 10 dní vyjadril. Zároveň okresný súd požiadal Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava (ďalej len „ÚPSVaR“) na základe § 3 ods. 4 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 207/2016 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti výkonu rozhodnutia vo veciach maloletých (ďalej len „vyhláška o podrobnostiach výkonu rozhodnutia“), o poskytnutie súčinnosti pri zisťovaní informácií o dôvodoch nepodrobovania sa rozhodnutiu, ktorým bol upravený styk matky s maloletým, a o poskytnutie súčinnosti pri preverení týchto dôvodov. Následne 9. augusta 2019 okresný súd vyzval ÚPSVaR, aby oslovil vhodné zariadenia, ktoré môžu vykonať odborné (psychologické) poradenstvo v zmysle § 3 ods. 3 vyhlášky o podrobnostiach výkonu rozhodnutia, a aby súdu oznámil, kde je možné toto opatrenie realizovať. Vzhľadom na to, že 27. septembra 2019 oslovené zariadenie (Výskumný ústav detskej psychológie a patopsychológie v Bratislave) doručilo súdu negatívnu odpoveď týkajúcu sa možnosti vykonania odborného poradenstva, okresný súd 11. októbra 2019 opätovne vyzval ÚPSVaR, aby oslovil vhodné zariadenia, ktoré môžu predmetné poradenstvo vykonať.

19. Po oznámení ÚPSVaR z 22. októbra 2019, že Centrum pre deti a rodiny Bratislava, Učiteľská 42, Bratislava (ďalej len „centrum pre deti“), súhlasilo s vykonaním odborného poradenstva, okresný súd uznesením zo 7. novembra 2019 nariadil neodkladné opatrenie, ktorým uložil rodičom maloletého povinnosť podrobiť sa odbornému psychologickému poradenstvu v centre pre deti po dobu 6 mesiacov od právoplatnosti predmetného uznesenia.

20. Dňa 12. mája 2020 podpredsedníčka okresného súdu v odpovedi na sťažnosť sťažovateľky na prietahy v konaní konštatovala, že vzhľadom na celkovú dĺžku konania považuje jej sťažnosť

za dôvodnú, pričom predošlé sťažnosti sťažovateľky boli 16. apríla 2019, 12. augusta 2019 a 10. októbra 2019 zo strany vedenia súdu vyhodnotené ako nedôvodné s konštatovaním, že prietahy v konaní neboli zistené.

21. V priebehu napadnutého konania 28. mája 2020 zákonná sudkyňa predložila predsedovi súdu námietku zaujatosti, na základe ktorej bola 2. júna 2020 z prejednávania a rozhodovania danej veci vylúčená a vec bola náhodným výberom prerozdelená novej zákonnej sudkyňi.

22. Dňa 30. júna 2020 na základe urgencie súdu z 26. júna 2020 predložilo centrum pre deti priebežné správy z poradensko-psychologického procesu, ako aj záverečnú správu, ktorú súd následne zaslal účastníkom konania a ÚPSVaR.

23. Dňa 10. augusta 2020 sťažovateľka vzniesla námietku zaujatosti zákonnej sudkyne, vec bola obratom predložená predsedovi súdu, ktorý 7. septembra 2020 rozhodol, že zákonná sudkyňa nie je vylúčená z prejednávania a rozhodovania danej veci.

24. Dňa 16. októbra 2020 súd uskutočnil pohovor s maloletým a následne 13. novembra 2020 vykonal pojednávanie, na ktorom uznesením nariadil neodkladné opatrenie, ktorým uložil rodičom maloletého povinnosť podrobiť sa odbornému psychologickému poradenstvu v rozsahu maximálne 60 hodín v centre pre deti s cieľom zlepšenia vzájomnej komunikácie medzi rodičmi maloletého, odstránenia dôvodov nerealizácie styku matky s maloletým a obnovenia vzťahu medzi matkou a maloletým. Predmetné neodkladné opatrenie bolo na návrh otca z 23. februára 2021 uznesením z 20. apríla 2021 zrušené.

25. V súvislosti s neodkladným opatrením o úprave styku matky s maloletým, výkonu ktorého sa sťažovateľka domáha v konaní napadnutom ústavnou sťažnosťou, je potrebné uviesť, že vo veci vedenej pod sp. zn. 37 P 32/2021 na návrh otca maloletého okresný súd uznesením (jeho I. výrokom, pozn.) z 21. apríla 2021 zrušil toto neodkladné opatrenie. Proti predmetnému uzneseniu (proti jeho I. výroku) podala sťažovateľka 5. mája 2021 odvolanie, o ktorom rozhodol krajský súd uznesením z 26. júla 2021 tak, že zmenil uznesenie súdu prvej inštancie v napadnutej časti a návrh otca zamietol. Napadnuté konanie vedené pod sp. zn. 37 Em 7/2018 tak dosiaľ nie je právoplatne skončené.

IV.2. K porušeniu základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote:

26. Ústavný súd si pri výklade základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov garantovaného v čl. 48 ods. 2 ústavy a tiež v čl. 38 ods. 2 listiny osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej aj „ESLP“) k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie veci v primeranej lehote, z tohto dôvodu v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. II. ÚS 55/98, III. ÚS 109/07).

27. Ústavný súd pri rozhodovaní o ústavných sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy vychádza zo svojej ustálenej judikatúry, v súlade s ktorou účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. Samotným prerokovaním veci na súde sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstraňuje. K stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iným zákonom

predvídaným spôsobom, ktorý znamená nastolenie právnej istoty inak ako právoplatným rozhodnutím (m. m. IV. ÚS 221/04).

28. Základnou povinnosťou súdu a sudcu je preto zabezpečiť taký procesný postup v súdnom konaní, ktorý čo najskôr odstráni stav právnej neistoty, kvôli ktorému sa účastník konania obrátil na súd so svojím návrhom.

29. Táto povinnosť súdu a sudcu vyplýva z čl. 5 ods. 2 a čl. 12 zákona CMP. Podľa čl. 5 ods. 2 CMP súd postupuje z úradnej povinnosti na základe zákona na účely prejednávania a rozhodnutia veci tak, aby ochrana práv bola rýchla a účinná. Podľa čl. 12 CMP súd postupuje v konaní tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá, predchádza zbytočným priet'ahom, koná hospodárne a bez zbytočného a neprimeraného zaťažovania účastníkov konania a iných osôb. Podľa § 373 v spojení s § 30 CMP súd po začatí konania postupuje v súčinnosti s ostatnými subjektmi konania tak, aby bola vec v čo najkratšom čase prejednaná a rozhodnutá.

30. Predmetom napadnutého konania okresného súdu je zabezpečenie výkonu rozhodnutia, ktorým bol neodkladným opatrením upravený styk matky s jej maloletým synom. Inštitút výkonu rozhodnutí vo veciach maloletých je s účinnosťou od 1. júla 2016 právne upravený Civilným mimosporovým poriadkom a podľa § 370 ods. 1 CMP sa pri ňom postupuje podľa štvrtej časti CMP.

31. Nová právna úprava vyplývajúca z Civilného mimosporového poriadku týkajúca sa výkonu rozhodnutia vo veciach maloletých v spojení s vyhláškou o podrobnostiach výkonu rozhodnutia precizuje postup súdu v rámci vykonávacieho konania a zdôrazňuje ochranu maloletého dieťaťa pred ujmu, ktorá by mohla vzniknúť núteným výkonom rozhodnutia, ukladá súdu povinnosť zohľadňovať nielen správanie sa povinného pri plnení povinností, ale aj správanie sa oprávneného pri realizácii práv vyplývajúcich z rozhodnutia, ako aj správanie sa a názor maloletého, umožňuje súdu i v rámci vykonávacieho konania nariadiť neodkladné opatrenie, a to formou sociálneho, psychologického alebo iného odborného poradenstva. Aj naďalej je povinnosťou súdu zistiť, či pre neplnenie povinností vyplývajúcich z rozhodnutia existujú ospravedlniteľné dôvody. Novokoncipované ustanovenia štvrtej časti Civilného mimosporového poriadku dôsledne sledujú dve fázy tohto konania, kde v prvej fáze súd rozhoduje o nariadení výkonu rozhodnutia a v druhej fáze uskutočňuje výkon rozhodnutia, pričom medzi týmito dvoma fázami prebieha zmierovacia (mediačná) fáza, ktorá podľa Občianskeho súdneho poriadku prebiehala ešte pred nariadením výkonu rozhodnutia. Ustanovenia Civilného mimosporového poriadku upravujú jednotlivé právne nástroje, ktoré majú viesť k dobrovoľnému splneniu rozhodnutia, prípadne k podrobeniu sa rozhodnutiu, napr. písomná výzva, upozornenie a nariadenie pojednávania (§ 379 CMP), uloženie pokuty (§ 382 CMP), rozhodnutie o zastavení výplaty príslušných dávok (§ 383 CMP). Zákon teda neupravuje vyčerpávajúco všetky spôsoby výkonu rozhodnutia a tiež všetky nástroje, prípadne iné formy pôsobenia súdu vedúce ku skutočnému výkonu rozhodnutia týkajúceho sa maloletých detí.

32. Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným priet'ahom v konaní, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, čl. 38 ods. 2 listiny a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (IV. ÚS 74/02, III. ÚS 247/03, IV. ÚS 272/04), ústavný súd zohľadnil tri základné kritériá, ktorými sú právna a faktická zložitosť veci, o ktorej súd rozhoduje, správanie

účastníka súdneho konania a postup samotného súdu. V súlade s judikatúrou ESĽP v rámci prvého kritéria ústavný súd prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa (I. ÚS 19/00, II. ÚS 32/02). Podľa uvedených kritérií posudzoval ústavný súd aj sťažnosti sťažovateľov.

33. Ústavný súd ďalej pri hodnotení okolností tohto prípadu a predovšetkým pri posudzovaní dĺžky konania zhodne s ESĽP (napr. H. v. United Kingdom z 8. 7. 1987) prihliadol aj na povahu konania dotýkajúceho sa ochrany záujmov maloletého dieťaťa a jeho osobného statusu, ktoré si vo všeobecnosti vyžadujú postup súdu s osobitnou starostlivosťou (m. m. II. ÚS 33/99, I. ÚS 53/02). Povaha tohto konania preto podmieňovala prísnejšie hodnotenie jeho priebehu ústavným súdom z toho hľadiska, či v ňom došlo nečinnosťou alebo neefektívnou činnosťou k zbytočným priet'ahom (m. m. I. ÚS 419/2015).

34. Pokiaľ ide o kritérium právna a faktická zložitost' veci, predmetom napadnutého konania je rozhodovanie súdu o zabezpečení realizácie právoplatného a vykonateľného súdneho rozhodnutia o realizácii styku maloletého s matkou, a to z dôvodu, že povinný – otec, ako tvrdí sťažovateľka, odmieta plniť súdom stanovenú povinnosť. Je nevyhnutné poznamenať, že ide o prednostnú vec, kde sa predpokladá osobitná pozornosť venovaná efektívnemu a rýchlemu postupu súdu. V prerokúvanej veci ide o osobitný druh konania, v ktorom zákon striktné predpisuje, ako súd musí vo veci postupovať. Navyše je nevyhnutné, aby súd konal so zvláštnou naliehavosťou vzhľadom na prípadné dôsledky, aké nadmerná dĺžka konania môže mať vo vzájomných vzťahoch detí a ich rodičov.

35. Ústavný súd konštatuje, že tento typ konania tvorí štandardnú a pomerne početnú súčasť rozhodovacej činnosti súdov, pričom napriek špecifickej povahe takéhoto konania vyžadujúcej citlivý prístup orgánov verejnej moci ho v zásade nemožno považovať za právne zložitú vec. V okolnostiach posudzovanej veci však možno pripustiť, že z hľadiska skutkovej zložitosti ide o konanie spleťité, keďže vec nie je možné posudzovať izolovane od ostatných konaní, ktoré boli a sú na okresnom súde prejednávané (predovšetkým konanie o úprave výkonu rodičovských práv), a to s ohľadom na tam vykonávané dokazovanie.

36. Pokiaľ ide o hľadisko skutkovej zložitosti veci, je potrebné taktiež uznať pri tomto druhu konania vzhľadom na jeho charakter určitý stupeň náročnosti z hľadiska potreby dokazovania týkajúceho sa otázky dodržiavania povinností vyplývajúcich zo súdneho rozhodnutia o úprave styku s maloletým. Práve z dôvodu nevyhnutnosti zistiť, či sa povinný podrobuje rozhodnutiu, o výkon ktorého ide, a či prípadne existujú ospravedlniteľné dôvody, pre ktoré sa povinný nemôže podrobovať rozhodnutiu, je takéto konanie v zásade skutkovo zložitejšie, keďže aj v dôsledku princípu materiálnej pravdy, ktorý sa uplatňuje v civilných mimosporových konaniach, sa kladú zvýšené nároky na vo veci konajúci všeobecný súd v kontexte jeho povinnosti zisťovať skutočný stav veci, nielen skutkový, teda účastníkmi tvrdený (čl. 6 CMP).

37. Ústavný súd pri posudzovaní označeného kritéria prihliadol aj na význam predmetu konania pre sťažovateľov, ktorým je výkon právoplatného a vykonateľného rozhodnutia súdu, ktorým bol upravený styk matky s jej maloletým dieťaťom. Ústavný súd v tejto súvislosti konštatuje, že napadnuté konanie okresného súdu má vzhľadom na svoju povahu pre sťažovateľov mimoriadny význam, keďže jeho výsledok má podstatný vplyv na možnosť riadneho výkonu rodičovských práv

a povinností sťažovateľky, ako aj na užívanie práva na rešpektovanie rodinného života oboch sťažovateľov.

38. V konaní o ústavnej sťažnosti namietajúcej porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov ústavný súd okrem zložitosti veci skúma aj to, akým spôsobom sa na prietáhoch konania podieľa osoba, ktorá podala ústavnú sťažnosť. Ústavný súd konštatuje, že nezistil také správanie sťažovateľov ako účastníkov napadnutého konania, ktoré by prispelo k zbytočným prietáhom.

39. Na prvý pohľad sa síce môže javiť, že sťažovateľka svojím prístupom k realizácii odborného psychologického poradenstva prispela k nezhodám s otcom maloletého, keď vyjadrila nesúhlasný postoj s postupom navrhovaným centrom pre deti, a tým aj ku skomplikovaniu realizácie styku s jej maloletým synom, po dôkladnom oboznámení sa s obsahom súdneho spisu (predovšetkým so správami centra pre deti) však ústavný súd konštatuje, že sťažovateľka len bránila svoje práva vyplývajúce z právoplatného súdneho rozhodnutia, ktorého výkonu sa v napadnutom konaní domáha. Navyše, ani okresný súd vo svojom vyjadrení k ústavnej sťažnosti nijako nepripísal neprimeranú dĺžku napadnutého konania správaniu sťažovateľky.

40. Ústavný súd napokon hodnotil samotný postup okresného súdu v napadnutom konaní. Vychádzal pritom zo svojej konštantnej judikatúry, v zmysle ktorej zbytočné prietahy v konaní môžu byť zapríčinené nielen samotnou nečinnosťou všeobecného súdu, ale aj jeho neefektívnou činnosťou, teda takým konaním, ktoré nevedie efektívne k odstráneniu právnej neistoty účastníkov konania (II. ÚS 32/03, IV. ÚS 267/04, IV. ÚS 182/08).

41. Ústavný súd z predloženého spisu okresného súdu vedeného pod sp. zn. 37 Em 7/2018 a ďalších podaní sťažovateľov zistil, že vo veci dosiaľ nebol uskutočnený výkon rozhodnutia, ktorý sťažovateľka navrhla ešte 26. novembra 2018. Napriek tomu, že sťažovateľka opakovane a pomerne často (napr. podaniami zo 4. januára 2019, z 1. júla 2019, 18. júla 2019, 9. augusta 2019, 27. augusta 2019, 20. apríla 2020 a ďalšími) urgovala súd, aby vo veci konal a vydal uznesenie, ktorým nariadi výkon neodkladného opatrenia, dosiaľ tak súd neurobil.

42. V priebehu napadnutého konania otec maloletého (povinný) opakovane neumožnil stretnutia maloletého s matkou, ale aj so spolupracujúcou psychologičkou, a ako konštatoval aj krajský súd v odôvodnení uznesenia č. k. 11 CoP 204/2021-223 z 26. júla 2021, je otec tým menej spolupracujúcim rodičom, preto bolo predovšetkým zodpovednosťou vo veci konajúceho okresného súdu, aby sa vysporiadal s pasivitou, resp. nedostatočnou súčinnosťou tohto účastníka konania tak, aby bola naplnená z povahy predmetu napadnutého konania vyplývajúca požiadavka na urýchlené rozhodnutie veci. V záujme udržania a rozvoja vzťahu sťažovateľky s maloletým okresný súd mohol zväziť aj využitie ďalších opatrení, ktoré mal v zmysle platnej právnej úpravy k dispozícii. Právny poriadok ponúka v tomto zmysle celú škálu donucovacích opatrení, ktoré napomáhajú oprávnenému rodičovi dosiahnuť výkon práva styku, a to najmä nariadenie pojednávania, zastavenie výplaty štátnych sociálnych dávok, uloženie aj opakovaných pokút. Všeobecný súd by tak mal zvažovať aj využitie ďalších (iných) opatrení vo vzťahu rodič a dieťa, aby plynutím času nedošlo k ochladnutiu vytvorených citových väzieb medzi maloletým a rodičom, ktorému dieťa nie je do osobnej starostlivosti zverené.

43. Ústavný súd konštatuje, že vo vzťahu k predmetu ústavnej sťažnosti vykonal okresný súd len jediný pre jej posúdenie relevantný procesný úkon, a to že 7. novembra 2019 uznesením uložil

rodičom maloletého povinnosť podrobiť sa odbornému psychologickému poradenstvu. Okresný súd však ani jedinou výzvou nevyzval otca, aby sa bezodkladne a dobrovoľne podrobil právoplatnému rozhodnutiu, neuložil mu jedinu pokutu, rovnako tak nerozhodol o zastavení výplaty príslušných dávok.

44. Dňa 13. novembra 2020 okresný súd síce opakovane uznesením uložil rodičom maloletého povinnosť podrobiť sa odbornému psychologickému poradenstvu, toto opatrenie však ústavný súd hodnotí ako neúčinné.

45. Vychádzajúc z už opísaného priebehu napadnutého konania, ústavný súd konštatuje, že okresný súd sa v napadnutom konaní už zdôraznenou požiadavkou na urýchlené konanie v posudzovanej veci (umocnenej aj predchádzajúcim konaním pred ústavným súdom v konaní II. ÚS 13/2020, pozn.) dôsledne neriadil, pričom jeho postup v tomto štádiu konania možno považovať za zdĺhavý a neefektívny, a teda nesmerujúci sústredene k urýchlenému odstráneniu právnej neistoty účastníkov konania. Ústavný súd hodnotí, že ani po 33 mesiacoch od podania návrhu sťažovateľky okresný súd nepristúpil k výkonu rozhodnutia, čím došlo k neprípustnej situácii, že napriek právoplatnému rozhodnutiu upravujúcemu vzájomný kontakt sťažovateľov k tomuto kontaktu už takmer tri roky nedošlo, čo nemožno rozumne ničím ospravedlniť a už táto samotná skutočnosť je z ústavnoprávneho hľadiska neakceptovateľná.

46. Vzhľadom na uvedené ústavný súd dospel k záveru, že postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 37 Em 7/2018 došlo k zbytočným priet'ahom, a tým aj k porušeniu základného práva sťažovateľov na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (v prípade sťažovateľa aj podľa čl. 38 ods. 2 listiny), ako aj práva na prejednanie ich záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (bod 1 a 2 výroku tohto rozhodnutia).

47. Sťažovatelia v petite ústavných sťažnostiach navrhujú, aby ústavný súd súčasne prikázal okresnému súdu konať v predmetnej veci bez zbytočných priet'ahov. Keďže v čase rozhodovania ústavného súdu nebolo napadnuté konanie právoplatne skončené, ústavný súd ústavným sťažnostiam sťažovateľov v tejto časti vyhovel v súlade s čl. 127 ods. 2 ústavy v spojení s § 133 ods. 3 písm. a) zákona o ústavnom súde (bod 3 výroku tohto rozhodnutia).

IV.3. K porušeniu základného práva na rešpektovanie súkromného a rodinného života:

48. Sťažovatelia v ústavnej sťažnosti namietajú, že postupom okresného súdu v napadnutom konaní došlo aj k porušeniu ich základného práva na rodinný a súkromný život podľa čl. 19 ods. 2 ústavy (maloletý sťažovateľ namieta aj porušenie práva na rešpektovanie súkromného a rodinného života podľa čl. 8 ods. 1 a 2 dohovoru). Ústavný súd pri vymedzení obsahu uvedených práv prihliadal aj na príslušnú judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva týkajúcu sa čl. 8 dohovoru.

49. Právo na rešpektovanie rodinného života sa aplikuje na rodinné vzťahy a predpokladá existenciu rodiny (Marckx proti Belgicku, rozsudok z 13. 6. 1979, č. 6833/74, § 31). Rodinou je v prvom rade vzťah medzi manželmi a medzi rodičmi a nepľnoletými deťmi. Spolužitie rodičov a detí je základným prvkom rodinného života (Bronda proti Taliansku, rozsudok z 9. 6. 1998, č. 22430/93, § 51).

50. Ochrana „rodinného života“ sa týka súkromia jednotlivca v jeho rodinných vzťahoch voči iným fyzickým osobám, čo v sebe zahŕňa vzťahy sociálne, kultúrne, ale aj morálne či materiálne (I. ÚS 13/00).

51. Ústava v čl. 19 ods. 2 nezaručuje ochranu súkromného a rodinného života pred akýmkoľvek zasahovaním. Zaručuje ochranu len pred takým zasahovaním, ktoré je neoprávnené. V súlade s účelom práva na súkromie môžu orgány verejnej moci, fyzické aj právnické osoby zasahovať do súkromného a rodinného života iných vtedy, ak ich zasahovanie možno hodnotiť ako oprávnené. Podmienkou ústavnosti takéhoto obmedzenia práva na súkromie a rodinný život je jeho určenie v súlade so všetkými normami ústavy, ktoré sú právne významné pri uplatňovaní práva na súkromie (II. ÚS 7/1999). Takouto ústavnou normou je aj čl. 13 ods. 4 ústavy, podľa ktorého pri obmedzovaní základných práv a slobôd sa musí dbať na ich podstatu a zmysel. Takéto obmedzenia sa môžu použiť len na ustanovený cieľ (I. ÚS 13/00).

52. Vychádzajúc zo záverov uvedených v časti IV.2 tohto nálezu, odôvodňujúcich záver o ústavnej neudržateľnosti postupu okresného súdu v napadnutom konaní, ústavný súd konštatuje, že vzhľadom na mieru ústavnej neakceptovateľnosti označeného postupu okresného súdu došlo v priamej príčinnej súvislosti s porušením základného práva sťažovateľov na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie ich záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru aj k neoprávnenému zásahu do ich základného práva na rešpektovanie súkromného a rodinného života podľa čl. 19 ods. 2 ústavy, resp. podľa čl. 8 ods. 1 dohovoru. V dôsledku neefektívneho postupu okresného súdu v napadnutom konaní totiž došlo k podstatnému zhoršeniu postavenia sťažovateľky ako matky maloletého, keďže napriek existencii právoplatného súdneho rozhodnutia o úprave jej styku so synom bolo neodôvodnene znemožnené účinné realizovanie jej rodičovských práv a povinností týkajúcich sa maloletého syna sťažovateľky. Rovnako tak postavenie maloletého sťažovateľa bolo výrazne zmenené, keď plynutím času došlo k ochladnutiu vytvorených citových väzieb a k nežiaducemu oslabeniu jeho vzťahu s matkou.

53. Ústavný súd preto vyslovil, že postupom okresného súdu v napadnutom konaní bolo porušené aj základné právo sťažovateľov zaručené čl. 19 ods. 2 ústavy, resp. čl. 8 ods. 1 a 2 dohovoru (bod 1 a 2 výroku tohto nálezu).

IV.4. K porušeniu základného práva maloletého sťažovateľa na rodičovskú výchovu a starostlivosť:

54. V súvislosti so sťažovateľom namietaným porušením jeho základného práva podľa čl. 41 ods. 4 ústavy, resp. práva na starostlivosť zo strany oboch rodičov podľa čl. 7 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa, keďže ustanovenie tohto článku možno zaradiť k priamo vykonateľným právnym normám Dohovoru o právach dieťaťa (II. ÚS 325/2017), ústavný súd konštatuje, že v dôsledku neefektívneho postupu okresného súdu (dosiaľ) nedošlo k naplneniu účelu súdneho konania výkonom rozhodnutia o úprave styku sťažovateľky s jej maloletým synom, a tým k vytvoreniu priestoru na ďalšie budovanie a upevnenie vzájomného vzťahu dieťaťa s matkou. Ako vyplynulo z na vec sa vzťahujúceho spisu, maloletému sťažovateľovi je dlhodobo odopierané právo na starostlivosť zo strany matky, resp. akýkoľvek kontakt s matkou, pričom okresný súd tento stav

dlhodobo toleruje, na otca sťažovateľa (povinného) nijako neapeluje a svojou nečinnosťou resp. neefektívnou činnosťou *de facto* akceptuje protiprávne konanie povinného.

55. Vzhľadom na uvedené ústavný súd v príčinnej súvislosti s porušením základného práva maloletého sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a podľa čl. 38 ods. 2 listiny a porušením práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru vyslovil aj porušenie jeho práva na rodičovskú výchovu a starostlivosť podľa čl. 41 ods. 4 ústavy a jeho práva na starostlivosť zo strany matky podľa čl. 7 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa, keďže (aj) do označených práv maloletého sťažovateľa bolo postupom okresného súdu v napadnutom konaní z dôvodov už uvedených (pozri časti IV.2 tohto nálezu) zasiahnuté z ústavného hľadiska neprípustným spôsobom (bod 2 výroku tohto nálezu).

IV.5. K porušeniu základného práva na súdnu ochranu a práva na spravodlivý proces:

56. Sťažovatelia v príčinnej súvislosti s existenciou zbytočných prietahov v napadnutom konaní namietajú aj porušenie práva na súdnu ochranu a na spravodlivé súdne konanie.

57. Vo vzťahu k čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru ústavný súd vo svojej doterajšej judikatúre opakovane zdôraznil, že formuláciou uvedenou v čl. 46 ods. 1 ústavy ústavodarca v základnom právnom predpise Slovenskej republiky vyjadril zhodu zámerov vo sfére práva na súdnu ochranu s právnym režimom súdnej ochrany podľa dohovoru (napr. II. ÚS 71/97). Z uvedeného dôvodu preto v obsahu týchto práv neexistujú zásadné odlišnosti (napr. IV. ÚS 195/07), čo umožňuje ich namietané porušenie preskúmavať spoločne.

58. Základné právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy má kľúčové postavenie medzi právami ustanovenými v siedmom oddiele druhej hlavy ústavy nazvanom „Právo na súdnu a inú právnu ochranu“ (čl. 46 až čl. 50 ústavy) a jeho ochrana v zásade predchádza ochrane priznanej prostredníctvom ďalších základných práv ustanovených v tomto oddiele ústavy. Na základe vzájomnej súvzťažnosti medzi týmito základnými právami možno dospieť v konkrétnom prípade aj k záveru, podľa ktorého závažné porušenie niektorého zo základných práv ustanovených v čl. 46 až čl. 50 ústavy má za následok aj porušenie iného základného práva zaručeného v siedmom oddiele druhej hlavy ústavy. Osobitne tento záver podľa názoru ústavného súdu platí o potenciálnom porušení základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, a to vzhľadom na jeho spomínané kľúčové postavenie v tejto skupine základných práv, a preto ak napr. porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (resp. práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru) prekročí takú intenzitu, že to signalizuje zo strany príslušného všeobecného súdu až odmietnutie možnosti domáhať sa svojho práva na nezávislom a nestrannom súde, tak možno urobiť záver o tom, že takýmto postupom súdu došlo, resp. dochádza aj k porušeniu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy (m. m. III. ÚS 232/2017).

59. Ústavný súd v okolnostiach danej veci konštatuje, že nezistil takú intenzitu zbytočných prietahov v napadnutom konaní, ktorá by mala za následok zásah do práva na súdnu ochranu a na spravodlivé súdne konanie, a teda by mu umožnila prijať záver o porušení označených práv sťažovateľov.

60. Z týchto dôvodov ústavný súd podľa § 133 ods. 1 zákona o ústavnom súde *a contrario* ústavnej sťažnosti sťažovateľov v tejto časti nevyhovel (bod 7 výrokovej časti tohto nálezu).

IV.6. K priznaniu finančného zadosťučinenia

61. Cieľom primeraného finančného zadosťučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného základného práva v prípadoch, v ktorých sa zistilo, že k porušeniu došlo spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany, nielen vyslovenie porušenia, prípadne príkaz na ďalšie konanie bez porušovania základného práva (m. m. napr. IV. ÚS 210/04).

62. Sťažovatelia v ústavných sťažnostiach žiadajú priznať primerané finančné zadosťučinenie v sume 20 000 eur každému, ktoré odôvodňujú ujmu, ktorá im postupom okresného súdu vznikla, keď od 2. septembra 2018 im nie je umožnená realizácia vzájomného stretávania, čo napomáha odlúčeniu sťažovateľa od matky a v konečnom dôsledku vážne ohrozuje ich vzťah a prispieva k prehlbovaniu vylúčenia sťažovateľky ako matky zo života jej syna.

63. Pri určení primeraného finančného zadosťučinenia ústavný súd vychádzal zo zásad spravodlivosti aplikovaných Európskym súdom pre ľudské práva, ktorý spravodlivé finančné zadosťučinenie podľa čl. 41 dohovoru priznáva so zreteľom na konkrétne okolnosti prípadu.

64. Zohľadňujúc konkrétne okolnosti posudzovanej veci, najmä intenzitu a rozsah konštatovaného porušenia práv sťažovateľov garantovaných ústavou, listinou a dohovorom, povahu predmetu napadnutého konania okresného súdu a jeho význam pre sťažovateľov, ako aj svoju doterajšiu judikatúru týkajúcu sa výšky priznávaného finančného zadosťučinenia, ústavný súd považoval za spravodlivé priznanie sumy 7 500 eur každému zo sťažovateľov ako primerané finančné zadosťučinenie podľa § 133 ods. 3 písm. e) zákona o ústavnom súde (bod 4 a 5 výroku tohto rozhodnutia). Vo zvyšnej časti návrhu sťažovateľov na priznanie finančného zadosťučinenia nevyhovel (bod 7 výroku tohto rozhodnutia).

V.

Trovy konania

65. Ústavný súd priznal sťažovateľom nárok na náhradu trov konania podľa § 73 ods. 3 zákona o ústavnom súde v celkovej sume 942,52 eur (bod 6 výroku nálezu).

66. Ústavný súd pri rozhodovaní o náhrade trov konania vychádzal z obsahu súdneho spisu a vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“). Náhradu trov konania ústavný súd priznal za päť úkonov právnej služby (prevzatie a príprava zastúpenia sťažovateľky, podanie ústavnej sťažnosti sťažovateľky, prevzatie a príprava zastúpenia sťažovateľa, podanie ústavnej sťažnosti sťažovateľa a spoločná replika sťažovateľky a sťažovateľa k vyjadreniu okresného súdu z 11. mája 2021) podľa § 13a ods. 1 písm. a) a c) vyhlášky. Ústavný súd vychádzal zo základnej sadzby tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby za rok 2020 v sume 177 eur a za rok 2021 v sume 181,17 eur (1/6 výpočtového základu podľa § 11 ods. 3 vyhlášky), tiež zo sadzby za náhradu hotových výdavkov (režijný paušál) za každý úkon právnej služby za rok 2020 v sume 10,62 eur a za rok 2021 v sume 10,87 eur (1/100 výpočtového základu podľa § 16 ods. 3 vyhlášky). Zohľadnením § 13 ods. 2 vyhlášky, podľa

ktorého sa základná sadzba tarifnej odmeny zníži o 50 %, ak ide o spoločné úkony pri zastupovaní dvoch alebo viacerých osôb, pokiaľ ide o spoločný úkon (podanie z 11. mája 2021), celková suma náhrady trov konania predstavuje sumu 750,48 eur za štyri úkony právnej služby vykonané v roku 2020 a sumu 192,04 eur za jeden úkon právnej služby vykonaný v roku 2021, teda celkovo 942,52 eur.

67. Ústavný súd nepriznal sťažovateľom nárok na náhradu trov konania za podania z 30. októbra 2020, 25. novembra 2020, 8. februára 2021, 24. marca 2021, 24. mája 2021, 11. júna 2021, 12. augusta 2021 a 2. septembra 2021 vzhľadom na to, že tieto podania neobsahovali žiadnu novú argumentáciu, ktorou by sťažovatelia podporili záver o ústavnej neudržateľnosti postupu okresného súdu v napadnutom konaní.

68. Priznanú náhradu trov právneho zastúpenia je okresný súd povinný uhradiť na účet právneho zástupcu sťažovateľov (§ 62 zákona o ústavnom súde v spojení s § 263 CSP) označeného v záhlaví tohto nálezu v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

69. Toto rozhodnutie nadobúda právoplatnosť dňom jeho doručenia poslednému z účastníkov konania (§ 70 ods. 1 zákona o ústavnom súde).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 21. septembra 2021

Rastislav Kaššák
predseda senátu